

*„Ne civakodjunk afölött, hogy mik voltunk:
egyesüljünk arra, aminek lennünk kell.”*

(Kossuth Lajos)

XIV. évfolyam
1-2. szám
2010. július

ÁDÁND ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

Tisztelt Olvasó!

Ön a Kapcsolat újság zöld számát tartja kezében. A szokásos információk mellett ez a szám kiemelten foglalkozik a természeti környezet bemutatásával. Igyekszik ráirányítani a figyelmet a természet- és környezetvédelem legfontosabb teendőinkre.

Ezzel a számmal (is) hangsúlyozni szeretnénk, John James Audubon kimagasló amerikai természettudós azon gondolatát, mely szerint:

*„Az igazi természetvédő az, aki tudja, hogy a világot nem
a szüleinktől örököltük, hanem gyermekeinktől kölcsönözzük”.*

A Kapcsolat zöld számát a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumtól 2009. évben elnyert pályázat anyagi támogatásával jelentetjük meg.

TAKARÍTÁS A GYURGYALAGOSNÁL

Az önkormányzat a civil szervezetek és a lakosság összefogásával május második hétvégéjén valósította meg a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumtól pályázaton elnyert 2.193.600,- Ft vissza nem térítendő támogatásból és saját erőforrásból a települést határoló löszfal alatti területeket megtisztítását az illegálisan elhelyezett hulladéktól. Együttműködési megállapodást kötött az önkormányzat: Ádándért Egyesülettel, Sportegyesülettel, Ádándi Közbiztonsági Egyesülettel, Sabaki Baráti Kör Egyesülettel a gyurgyalagos és környékének megtisztítására.

A környezetükre igényes ádándi polgárok, he-

lyi egyesületek és magánszemélyek több tucatnyian gyűltek össze, ragadtak lapátnyelet és szemeteszsákokat, és áldozták fel ezt hétvégét azért, hogy településünket, közvetlen lakókör-

nyezetünket lakhatóbbá, élhetőbbé tegyék. A cél a kiemelt természeti értékek számító löszfal, a fokozottan védett gyurgyalagosok fészkelő telepének, illetve az ehhez vezető útnak a megtisztítása volt az évek során illegálisan kihordott szeméttől. Az akció részben az önkormányzat saját költ-

ségén, nagyobb részben pedig a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által jóváhagyott pályázati pénzből valósulhatott meg. Noha a

szemétszedést, az utak, az erdő és fasorok megtisztítását önkéntesek végezték, magának a hulladéknak az elszállítása, szakszerű ártalmatlanítása, a környezet helyreállítása, a táj- és talaj-rehabilitáció szakfeladat, melynek költségei óriási összegeket emésztenek fel – mindannyiunk közös pénzéből.

Ez az akció csak első lépése volt egy folyamatnak, melynek hosszú távú célja (az igényes környezet kialakításán túl), hogy Ádánd egy újabb fontos és értékes turistacélponttal gazdagodjon: a helyreállított területen madármegfigyelő helyet alakítsunk ki.

Külön köszönet illeti mindazokat, akik szabadidejüket nem sajnálva, hétvégéjüket feláldozva eljöttek, és segítettek ennek a nemes célnak a megvalósításában.

Nemes Zoltán

A pályázat előzményei

A képviselő-testület egy évvel ezelőtt 37/2009. (IV.29.) Kt. határozatával döntött arról, hogy pályázatot nyújt be a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumhoz a közterületen található illegálisan lerakott, elhagyott hulladék felszámolására 3 millió Ft értékben, melyhez szükséges saját erőt (20%) biztosítja.

2009. május 15-én elektronikus úton – ügyfélkapun keresztül – feladtuk a pályázatot a 0140/1 hrsz-ú és a 0122 hrsz-ú önkormányzati utak mentén található illegálisan elhelyezett szemét felszámolására.

Mivel a pályázat komplex szemléletű (lakosság szemléletformálását, tájékoztatását, utógondozását is tartalmazó) megvalósítást írt elő, ezért a szemét elszállításán, ártalmatlanításán kívül tereprendezését, önkormányzat újságának

„zöld számának” megjelentetését, figyelmeztető, tiltó táblák kihelyezését, fényképezőgép vásárlását is beállítottuk a költségvetésbe, valamint a településen működő civil szervezetekkel való együttműködést is terveztük. Pályázatunk sikeres volt, 2009. október 1-jén értesítette az önkormányzatot a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium arról, hogy az „illegális hulladéklerakók felszámolása Ádánd község területén a civil szervezetek és az önkormányzat összefogásával” című pályázatunkat 2.193.600,-Ft vissza nem térítendő támogatásban részesítette.

A pályázati összeg finanszírozásához – a kiírásban nem szereplő – egyedi feltételt is előírtak, mégpedig azt, hogy a 0140/1 hrsz-ú területen alakítson ki az önkormányzat a természetvédelmi hatóság szakembereinek a bevonásával madármegfigyelő helyet.

A finanszírozási szerződést 2009 végén írták alá, így a projekt megvalósítását csak ez év tavaszára tudtuk tervezni.

Ennek a pályázatnak a szellemében kerül kiadásra ez a „zöld szám” is, és szeretnénk elérni, hogy mindenki érezze magáénak a településtisztaság ügyét, az épített és természeti környezet megóvását, tisztán tartását.

A takarítási akció képeiből készült válogatás megtekinthető Ádánd honlapján a képgalériában.

BESZÁMOLÓ A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSEIRŐL

2010. február – április - június

Február 4.

Ebben az évben 2010. február 4. napján tartotta a képviselő-testület első soros, nyilvános ülését, melyen többek közt olyan fontos napirendeket tárgyalt, mint az önkormányzat 2010. évi költségvetése, a DRV Zrt-vel kötendő megállapodás Ádánd Község ivóvízhálózatának üzemeltetésére, valamint a 2010. évi hulladékkezelési díjak meghatározása.

Ezen az ülésen első körben tárgyalta a képviselő-testület a költségvetést, ami az alábbi sarkszámokkal lett előterjesztve: Működési bevételek: 173.485 e, Működési kiadások: 219.462, Működési forráshiány: 45.977. (Később ez 49.132 e Ft-ra emelkedett különböző költségvetést érintő javaslatok miatt)

Ennek a magas forráshiánynak az az oka többek közt, hogy csökkentek az állami normatívák. Az intézmények (iskola, óvoda) finanszírozásánál drasztikus normatíva csökkenés figyelhető meg, a múlt évihez képest 7.430 Ft-tal csökkent finanszírozás. Növekedett az Áfa, éreztette hatását az infláció.

Már az első forduló tárgyalása során felvetődött, hogy a forráshiányt amennyire csak lehet le kell szorítani, a költségvetés 10%-ánál ne legyen több.

A polgármester a decemberi ülésen született döntésnek megfelelően előterjesztette az ádándi vízműrendszer üzemeltetésének részletes feltételrendszerét tartalmazó üzemeltetési megállapodás tervezetét, mely a DRV és az önkormányzat között zajló előzetes egyeztetésnek megfelelően készült el. Az ülésen hosszan tartó vita bontakozott ki az üzemeltetési ajánláról és az ádándi vízművagyron jelenlegi állapotáról. A képviselők felvetették, hogy az elmúlt 35 év alatt, míg a DRV tulajdonában és kezelésében volt a rendszer, nem sokat költöttek a felújítására. A polgármester végül az előterjesztés tárgyalását a felmerült vitatott kérdések miatt levette a napirendről, azzal a javaslattal, hogy a következő ülésre meghívja a DRV Zrt. képviselőit is, hogy közösen tárgyalják meg az üzemeltetési szerződés feltételeit.

A képviselő-testület elfogadta a 2010. évi hulladékkezelési díjakat, annak ellenére, hogy sokkalta az összeget, de más módon nem tudták megoldani a hulladékszállítást, csak úgy jönne esetleg ide más hulladékszállító cég, hangzott el az ülésen, ha az egész kistérség együttesen rendelné meg a szolgáltatást.

2010. évi lakossági és gazdálkodó szervezetekre vonatkozó hulladékkezelési díjak

LAKOSSÁGI DÍJ		
	Állandó ingatlanok	Üdülő ingatlanok
60 l-es edény	13.481,- Ft	6.614,- Ft
110 l-es edény	24.715,- Ft	12.124,- Ft
240 l-es edény	53.923,- Ft	26.453,- Ft

(Az összegek az Áfát tartalmazzák)

Gazdálkodó szervezetekre vonatkozó legmagasabb közszolgáltatási díj	
110 l-es edény	592,-/db+ Áfa
240 l-es edény	1.189,-/db+ Áfa
1,1 m ³ -es konténer	5.316,-/db+ Áfa
4,5 m ³ -es konténer	26.831,-/db+ ÁFA

Az alapszolgáltatáson felüli mennyiségű települési szilárd hulladék elszállítására „Zöldfok Rt.” felirattal ellátott műanyag zsákban van lehetőség. A műanyag zsák ára 2010-as évben: 328 Ft+áfa, mely az elszállítás és az ártalmatlanítás költségeit is tartalmazza.

2010. február 15.

KÖZMEGHALLGATÁS

A közmeghallgatást a Művelődési Házban tartotta a képviselő-testület, valamennyi képviselő és 35 fő helyi lakos részvételével. Pollák Tibor polgármester beszámolt az önkormányzat elmúlt években megvalósított beruházásairól, fejlesztéseiről, ez évi terveiről. 2010. évben a következőket tervezi megvalósítani az önkormányzat:

- térfigyelő rendszer alapjainak kiépítése
- Árpád utcai járda egy szakaszának felújítása nyáron
- Művelődési ház nyílászáróinak cseréje és homlokzat felújítása
- az ivóvíz-minőségjavító program keretében nettó 200 millió forint értékű beruházásra pályázatot nyújtott be
- Integrált Közösségi Szolgáltató Tér (IKSZT) pályázatot nyújtottak be a művelődési ház bővítésére
- Pályázatot nyert az önkormányzat az ún. gyurgyalagos körüli terület illegálisan elhelyezett hulladéktól való megtisztítására. A helyi civil szervezetekkel összefogva tavasztól tervezik megvalósítani a munkálatokat.
- Képviselő-testület döntése alapján támogatják a civil szervezetek pályázatait kilátó torony és kerékpáros-pihenő, szabadidő park kialakítására

A közmeghallgatáson a megjelent állampolgárokat leginkább három dolog foglalkoztatta: a vízmű visszavétele és jövőbeli üzemeltetése, az utak állapota, az útfelújítások elmaradása és a civilek által megvalósítandó pályázatok (pl. kilátó) szükségessége.

A kérdésekre válaszolva a polgármester elmondta, hogy önkormányzatnak alapfeladata és kötelessége az egészséges ivóvíz biztosítása.

A vízmű az önkormányzat saját tulajdona lett, az eszközhasználati díjból 10 év alatt 67 millió Ft jönne be. Mint tulajdonos az önkormányzat beleszólhat az üzemeltetésbe, továbbá a hozzájárulása nélkül, az üzemeltető nem végez felújításokat. Az ivóvízdíj nem változott a múlt évihez képest, egy forint a különbség. Az elmúlt években szabadon alakíthatta az ivóvíz díjakat a DRV, mostantól a képviselő-testület határozza meg. Az ivóvíz kérdése hosszú távú stratégiai döntés.

Fehér József képviselő elmondta, hogy a civil szervezetek pályázatai 100%-os támogatottságúak, ha megvalósulnak annak csak örülni kell.

2010. február 25.

Ismételten tárgyalta a képviselő-testület az ivóvízhálózat üzemeltetését és a költségvetés második fordulóját.

Az első napirendi pont tárgyalásánál meghívottként részt vett a DRV Zrt. képviseletében Tilky Péter önkormányzati referens és Csepeli Csaba üv.helyettes, akik válaszoltak a képviselők által feltett kérdésekre. A kérdések nagy része arra vonatkozott, hogy egy esetleges meghibásodás esetén mi az a javítási költség, amit az üzemeltető és mi az, amit az önkormányzat fizetne. A DRV képviselői elmondták, hogy több mint 200 önkormányzattal van szerződése a DRV-nek, az üzemeltetési szerződés részletezi, mi tartozik a fenntartás, mi a rekonstrukció fogalomkörébe. Az önkormányzatnak fizetendő eszközhasználati díj arra szolgálna, hogy a közösen egyeztetett munkát el tudja végezni az önkormányzat.

A két óráig tartó vita végén azzal zárták le a napirendi pontot, hogy az egyes képviselők által feltett konkrét, a szerződés tartalmát befolyásoló javaslatokat írásban megküldik a DRV Zrt-nek és a válaszájlata függvényben döntenek az üzemeltetési szerződésről a következő ülésen.

A költségvetés második forduló tárgyalására a polgármester előterjesztése, a Pénzügyi Bizottság javaslata már költségvetési hiányt csökkentő konkrét javaslatokat tartalmazott, melyek nagy részével a képviselő-testület egyetértett,

de vita alakult ki a köztisztviselői és közalkalmazotti cafetéria rendszerrel kapcsolatban, így végül a költségvetést nem fogadták el.

2010. március 3.

Hosszú vita után a képviselő-testület végül 7 igen és 1 nem szavazattal elfogadta az önkormányzat 2010. évi költségvetését.

2010. április 15.

A képviselő-testület ezen az ülésen kezdte el tárgyalni a szennyvízkezelés és tisztítás megoldási lehetőségei a településen. A polgármester elmondta, hogy évek óta próbálnak megoldást találni a szennyvízkérdésre. Először 5 környező település közös terve született meg, majd ezt elvetve csatlakoztak a Dél-balatoni Szennyvízkezelést és Megvalósítást Célzó Társuláshoz. Sajnos itt a település kikerült a támogatott körből. 2012. december 31. a határideje a szennyvíz megvalósításának a településen, mivel Ádánd a Balaton-törvény hatálya alá tartozik. Fontos ez a dátum, hiszen utána csak építési korlátozással lehet beruházásokat megvalósítani, ha addig nem valósul meg a csatornázás. A jelenlegi pályázat (KEOP 1.2.0/B) márciusban jelent meg, első beadási határideje is március volt. Ádándnak a júliusi beadási határidőre van esélye, ami talán át fog csúszni augusztusra, szeptemberre. A pályázattal 40 milliárd Ft forrás áll rendelkezésre, ebbe 50-60 település fér bele. Ezen kívül 2013-ig még egy lehetőség nyílik csak: átcsoportosíthatják az ivóvíz-minőségjavító program fel nem használt forrásait.

Stinner Tiborné Pénzügyi Bizottság elnöke elmondta, hogy kedden a bizottság is tárgyalta az előterjesztést és arra a döntésre jutott, hogy a szennyvízcsatornázást meg kell oldani, mert ha nem, az akadálya lesz a későbbi fejlesztéseknek. Javasolja a pályázat elkészíttetését és benyújtását.

A képviselő-testület végül úgy határozott, hogy pályázatot nyújt be a KEOP-2009-1.2.0/B azonosító számú pályázati felhívásra a szennyvízelvezetés és tisztítás megoldása érdekében. A kép-

viselő-testület a pályázat előkészítésére bruttó 3.000.000,-Ft költségkeretet határozott meg.

A második napirend a helyi szociális rendelet újraszabályozása volt. A képviselő-testület 2005. július 3-ai ülésén fogadta el 6/2005.(VII.4.) Kt. számú rendeletét a szociális igazgatásról és a szociális ellátások helyi rendszeréről. A rendeletet az azóta eltelt 5 évben 11 alkalommal módosította, követve a jogszabályi változásokat. Jelenleg is jogszabályi változások miatt volt szükség a módosítása, azonban a könnyebb kezelhetőség kedvéért a régi rendeletet hatályon kívül helyezte a képviselő-testület és új formában alkotta meg szociális rendeletét. (A rendelet szövege a Polgármesteri hivatalban, illetve a település honlapján - www.adand.hu - olvasható)

Legnagyobb változás a méltányossági ápolási díj megszüntetése volt. Már több ülésen felvetődött, hogy szüntessék meg a méltányossági ápolási díjat, mint nem kötelező önkormányzati ellátási formát. Erre jogszabályi lehetőség van, ha méltányos kifutási időt állapítanak meg az ellátásban részesülőknek. A jelenleg ápolási díjban részesülők 2010. október 31-éig kapják tovább az ellátást, de a rendelet hatályba lépése után már új kérelmeket nem fogadnak be. (Az intézkedés az alanyi jogon ápolási díjban részesülőket nem érintette. Alanyi jogon – kis-korú vagy fogyatékos (látás, hallás, mozgás stb.) személy ápolás miatt – továbbra is nyújtható be kérelem a jegyzőhöz.)

A képviselő-testület múlt év elején döntött arról, hogy kezdeményezi a balatonföldvári végrehajtási társuláshoz való csatlakozást. Az előkészítő munkák elhúzódtak, de végre valamennyi érintett település képviselő-testületei hozzájárultak Ádánd csatlakozásához. A képviselő-testület elfogadta a csatlakozó megállapodást.

A hivatal a társulás részére átadja az adók, illetve az adók módjára végrehajtandó köztartozások (szemétdíj, szabálysértési bírságok, gyermektartásdíj megelőlegezése). Itt hívjuk fel a lakosság figyelmét, hogy a társulás nemcsak a köztartozás, hanem a végrehajtási díj összegét is behajtja az adóson.

A polgármester az ülés végén az alábbiakról számolt be a képviselő-testületnek:

- zártkert villamosításával kapcsolatban a képviselő-testület határozata alapján felmérték az igényeket és 120 főre benyújtották a szolgáltató felé.
- A közlekedési hatóság felhívása alapján a szükséges közlekedési táblákat (elsőbbségnyújtás kötelező táblák az Árpád utcára nyíló utcák kereszteződésében) kihelyezték,
- Az EOn üzembe helyezte az ipartelepen a villamosvezetékét.

2010. április 22.

A képviselő-testület az ádándi civil szervezetek beszámolóit tárgyalta, az önkormányzat által 2009. évben nyújtott támogatások felhasználásáról.

Ezt követően újból napirendre került az ádándi vízmű üzemeltetésének kérdése.

A DRV Zrt. a képviselő-testület üzemeltetési szerződés módosítására vonatkozó ajánlatának két pontját elvetette, de felajánlotta, hogy 5,- Ft/m³-el megemeli az önkormányzatnak fizetendő eszközhasználati díjat, ami éves viszonylatban majdnem 5 millió Ft-os bevételt jelent. A képviselő-testület kérésének megfelelően a vízmű épületét és környezetét rendbe tették.

Ennek ellenére ezen az ülésen sem tudtak döntésre jutni a képviselők. Fehér József képviselő nagyon drágának találta a vízdíjat. A polgármester elmondta, hogy decemberben külön napirend keretében foglalkozott a testület a vízdíjjal, ami a múlt évihez képest csak 1,- Ft emelkedést tartalmaz. A DRV az önkormányzat vagyonát működteti, a környéken a többi településnek nincs önálló vízműrendszere. A vízdíj úgy lehetne még kevesebb, ha az önkormányzat kevesebb eszközhasználati díjat kér, ezt azonban nem akarta a képviselő-testület.

Németh Ilona képviselő véleménye az volt, hogy meg kellene pályáztatni az üzemeltetést. Stinner Tiborné képviselő elmondta, hogy a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium szerint lehetőség van részvényvásárlással tulajdonossá válni, és pályáztatás nélkül az üzemeltetőt kijelölni. Miért nem jó az, aki 40 éve üzemeltet, miért jobb, aki 100 km-ről üzemeltetné a rendszert?

Szabó Attila képviselő a DRV 5 Ft-os eszközhasználati díj emelés javaslatát nem tudja elfogadni, mert az nem képez komoly tárgyalási alapot.

Zrinyi Bertalan képviselő felvetette, hogy tartatnának egy helyszíni bejárást a vízmű területén, és utána szavaznának, amikor jelen van minden képviselő.

A képviselő-testület végül úgy döntött, hogy folytatják a tárgyalásokat a DRV Zrt-vel, és helyszíni bejárást keretében egyeztetik a fennálló problémákat.

Ezen az ülésen tárgyalta a képviselő-testület az önkormányzat 2009. évi gazdálkodásáról szóló beszámolót, amit végül nem sikerült elfogadni, mivel nem volt meg az elfogadásához szükséges minősített többség.

2010. április 23.

Egy nappal későbbre a polgármester újra összehívta a képviselő-testületet, hogy dönteni tudjanak a 2009. évi beszámoló elfogadásáról és az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő települések támogatására kiírt pályázat benyújtásáról (ennek feltétele a beszámoló megléte). A képviselő-testület végül egyhangúlag a beszámoló elfogadása és a pályázat benyújtása mellett szavazott.

2010. június 3.

Ezen az ülésen került sor az ádándi vízmű üzemeltetésével kapcsolatos helyszíni bejárássra. Első helyszín a vízműkezelő épület és kút volt.

Több ülésen felvetődött, hogy a vízmű nem megfelelően karbantartott, ezért a képviselő-testület megtekintette a környezeti feltételeket, illetőleg azt a vagyoni kört, ami vagyonátadás következtében az önkormányzat tulajdonába került. A képviselők kérdéseire a DRV Zrt. szakemberei a helyszínen választ adtak.

Pollák Tibor polgármester elmondta, hogy elindulnak a jelenlegi állapottól és a cél egy ápolott, gondozott, karbantartott környezet. Eddig nem volt tulajdonosi kontroll, most az önkormányzat a tulajdonos, akinek az üzemeltető beszámolási kötelezettséggel tartozik.

Második helyszíneként a Halastó utcai már nem működő kutat tekintették meg. Itt problémát jelent, hogy csak a kút területe tartozik az önkormányzat tulajdonába.

Itt a polgármester megkérdezi a képviselő-testületet, hogy a helyszíni bejárást követően és az eddigi üléseken elhangzottak alapján milyen vélemény alakult ki bennük a vízmű üzemeltetésbe adásával kapcsolatban, milyen álláspont-ra jutottak.

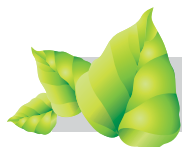
A helyszíni bejárás és a felmerült kérdések megválaszolása után a képviselő-testület állást foglalt a vízmű üzemeltetése ügyében.

A képviselő-testület 6 igen szavazattal és 2 tartózkodással úgy határozott, hogy Ádánd község tulajdonában lévő közcélú ivóvízellátó rendszer teljes körű és szakszerű üzemeltetésével a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt-t bízta meg a 2010. február 4-ei ülésen megismert és többször tárgyalta üzemeltetési szerződésben foglalt feltételek szerint 10 év időtartamra.

A természet hatalmas, az ember parányi. Ezért aztán az ember léte attól függ, milyen kapcsolatot tud teremteni a természettel, mennyire érti meg, és hogyan használja fel erőit saját hasznára.

Szent-Györgyi Albert

A SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS RŐL

A település területén jelenleg két helyen találhatóak szelektív hulladékgyűjtő konténerek: a Rákóczi utcában a Művelődési Ház mellett és a Coop-bolt melletti parkolóban, ahol papírt, műanyagot és üveget lehet elhelyezni.

Tapasztalatok azt mutatják, hogy sokan azért nem vesznek részt a szelektív hulladékgyűjtésben, mert nem tudják, hogy mit és hogyan kell és lehet külön gyűjteni, illetve ennek milyen haszna van személyes életében.

A szelektív hulladékgyűjtés az újrafeldolgozás első lépése. Ennek során a lakosság aktív közreműködésével, anyag szerint szétválogatva gyűjtik a hulladékokat.

Van néhány alapelv is, amely segítséget nyújthat a hulladék elkülönítésénél:

PAPÍR

• • • • •

Ez a konténer újságok, folyóiratok, füzetek, könyvek, hullámpapír, csomagolópapír, kartondoboz gyűjtésére való. Tejes és gyümölcsitalos (kombinált) dobozokat minden esetben mossuk ki és tapossuk laposra! Majd a papír vagy a műanyag konténerbe helyezük el, attól függően, hogy hogyan jelzik.

Kérjük, higiéniai okokból ne dobjuk bele az élelmiszer- maradványokat és egyéb szennyeződések tartalmazó (pl. olaj, zsír, oldószer) papírokat, használt papír zsebkendőket, szalvétákat stb.

A feldolgozás legfontosabb feltétele, hogy a papír ne legyen szennyezett, zsíros! Fordítsunk figyelmet arra is, hogy nem kerülhet a papírgyűjtő konténerbe pl. műanyag, vagyis:

- füzetborító, műanyag mappa, nejlon fólia (vigyázzunk, a hentesáru csomagolásához sokhelyütt használnak papír-műanyag összetételű fóliát);
- műanyag kötözőzsinór;
- ragasztószalag (pl. dobozok lezárásához használt). Éppen ezért az összegyűjtött újság-papírt ne műanyagzacskóban tároljuk, és ne műanyagzsinóggal kötözzük össze. A legjobb, ha összekötözés nélkül egy papírzacskóba rakjuk.

ÜVEG

A tiszta, kiöblített italos és egyéb, a háztartásban már feleslegessé vált színezett vagy színezetlen üvegeket dobhatjuk ide.

Ne dobjunk bele tükröt, ablaküveget, villanykörtét, szemüveget, nagytűt, drótszövetes üveget, kerámiát, porcelánt, neonszövet!

Az üvegekről távolítsuk el a fém kupakokat!

MŰANYAG

Üdítős, ásványvizes PET-palackokat, kiöblített háztartási flakonokat és azok lecsavart kupakjait (samponos, habfürdős stb.) háztartásban előforduló tiszta fóliát (szatyrok, tasakok, csomagoló fóliák stb.) dobhatunk bele. Tejes és gyümölcsitalos (kombinált) dobozokat minden esetben mossuk ki és tapossuk laposra! Majd a papír vagy a műanyag konténerbe helyezzük el, attól függően, hogy hogyan jelzik.

Ne dobjunk bele zsíros, olajos, háztartási vegyi anyaggal szennyezett (nem kimosott) flakont. Tejes, joghurtos poharat, margarinos dobozt, élelmiszer-maradványt tartalmazó műanyagot, hungarocellt, CD-lemezt, magnó- és videokazettát, egyéb műanyagot ítélt hulladékot (pl. nejlonszál), mert hasznosításuk jelenleg nem megoldott!

Thanaszisz Tepfenhart díjnyertes fotója az ádándi rallycross pályáról

Mit tehetünk a szerves hulladékkal?

A szerves hulladékból komposztot készíthetünk.

A komposzt földszerű, sötétbarna színű, magas szervesanyag-tartalmú anyag, amely szerves hulladékokból, maradványokból elsősorban mikroorganizmusok tevékenységének hatására jön létre, megfelelő környezeti hatások mellett.

Miért fontos a komposztálás?

A komposztálás jelentősen csökkenti a háztartásokból elszállítandó hulladék mennyiségét, így az igen nagy költséggel épülő, de környezetünk nézve biztonságos hulladéklerakók élettartama megnő.

A komposztálással javíthatjuk kertünk talajminőségét és a növényi eredetű hulladékokat hasznosan juttathatjuk vissza a természet körforgásába.

Komposztálás esetén nem kell műtrágyát venni a kertbe, és nem kell megfizetni a nagyobb tömegű zöldhulladék elszállítását. A komposztálás elősegíti a folyamatban részt vevő családtag(ok) környezettudatos magatartásának fejlődését.

Miből készíthetünk komposztot?

A komposzt alkotóeleme lehet: kaszálék, lomb, avar, ágnyesedék (max.: 5 cm vastag és 5 cm hosszú lehet), gyümölcs és zöldség maradék (pl. almacsutka, burgonyahéj), virágok, évelő növények, kávézacc, teafű, tojáshéj (apróra törve), növényevő kisállatok ürüléke, természetes alapú alom, kis mennyiségben: apró csont, fahamu, fűrészpor, gyaluforgács, haj.

Vigyázzunk, hogy ne kerüljön a komposztba építési törmelék, vegyszerrel kezelt faáru, hús-maradék, olaj, üveg-, fém- műanyag- és papír-hulladék.

Mi kell a komposztkészítéshez?

- Komposztláda

Vásárolhatunk, vagy magunk készíthetünk komposztládát deszkából, illetve téglából. Nagyobb kert esetén (200-300 m²) célszerűbb komposztprizmát készíteni. Minimum 80 cm-es legyen egy-egy oldala!

- Metszőolló, esetleg aprítógép
- Rosta szitáláshoz
- Kerti föld a rétegezéshez, takaráshoz
- „Zeolit” ásványi anyag, amely nedvszívó és szagtalanító (ajánlott)
- „Alginit” ásványi anyag, amelynek sok tápeleme hasznos a növények számára (ajánlott)

Hogyan készül a jó komposzt?

- Félárnyékos, sík területet válasszunk a komposztáláshoz!
- Friss hulladék hozzáadásakor előzetesen jól keverjük össze az előkészített zöldhulladékot!
- 20 cm-ként alkalmazzunk földréteget! Ezzel elkerülhetjük a komposzttest kiszáradását.
- Nedvesítsük be a komposzthalmot, hogy a mikroorganizmusoknak megfelelő életkörülményeket tudjunk biztosítani.
- Nem szárad ki a komposzt, ha folyamatosan esővízzel öntözzük, vagy kilyuggatott műanyag fóliával takarjuk le aszályosabb időszakban.
- Maximum 1 méter magasságig rétegezzük a komposztot!
- A lehullott falombot fűnyíróval is apríthatjuk.

- Nem rothad meg a komposztunk, ha átnedvesedés esetén átrakjuk, levegőztetjük és száraz levelet, fűrészport vagy homokot keverünk hozzá.
- Akkor a leggyorsabb a komposztálódás folyamata, ha minden egyes rétegben tápanyagban gazdag (pl. friss fűkaszálék, konyhai hulladék) és cellulózban bővelkedő (pl. fanyesedék, száraz lomb) hulladékot tudunk egymással összekeverni.

Mire használhatjuk a komposztot?

- Kertben kitűnő anyaga talajjavításhoz.
- Ültetéskor növények alá kerülő földhöz lehet keverni a komposztot.
- Lakásokban virágcserepekbe, balkonládákba rakhatunk komposztot.
- Zöldség- és virágágyások, szőlők, gyümölcsösök termékenységét segíthetjük elő, ha azok talaját 2-5 l/m³ mennyiségben beterítjük komposzttal, majd azt beforgatjuk az alatta lévő földbe.

Összeállította: Baumann Anita
(forrás: www.kvvm.hu)

AZ ELVESZETT HŰTŐSZEKRENY

Az alábbi cikket és az ahhoz érkezett hozzászólásokat <http://adand.hu> honlpról vettük át

Együgyűség? Vandál pusztítási vágy? Sunyi ártani akarás? Tompa tudatlanság? Ostoba, balkáni igénytelenség? Nehéz megmondani, mi motiválhatta azt a „polgártársunkat”, aki egy-két nappal ezelőtt egy egész kocsihoz való szemetet, lomot és építési törmelékkel borított le a frissen rendbe tett madármegfigyelő hely kellős közepén. Talán mindezek együtt? Ki tudja...

Nemrég adtunk hírt róla, hogy részben pályázati támogatásból, részben a település saját költségvetéséből (mindannyiunk közös pénzéből tehát, amelyből ugyanígy hasznos, értékes fejlesztések is megvalósulhattak volna), szabadidőnk nem sajnálva néhány tucatnyian, ádándi polgárok kitakarítottuk és rendbe tettük a település egyik legfontosabb természeti értékét, a védett gyurgyalagos partfalat, ahová szorgos kezek (helyből és a környező településekről

is) hosszú évek óta hordtak mindenféle hulladékot és szemetet. Nem keveset költöttünk el a község pénzéből, hogy ezt a vállalhatatlan és szégyenletes állapotot végre felszámoljuk – és nem kevés pénzt kaptunk a feladatra az ország közös vagyonából (mindannyiunk adóforintjainból!) is.

Az elköltött pályázati pénzekkel hamarosan el kell számolnunk. Igazolnunk kell, hogy akik ezt nekünk ítélték, jól döntöttek: ez a település ismeri és megbecsüli természeti értékeit, és képes vigyázni is azokra. Igazolnunk kell – ellenőrizni fogják –, hogy méltóak voltunk az anyagi segítségre: a védett gyurgyalagos partfal, mint a település kiemelt természeti értéke, rendben van, látogatható; a madármegfigyelő hely szépen, rendezetten várja a turistákat. Ha erre a végtelenül egyszerű feladatra sem vagyunk ké-

pesek, hogyan remélhetünk a jövőben bármiféle segítséget bárkitől is?

A hozzánk látogató turistát nem fogja érdekelni, hogy a szemetet csak egy-két ostoba ember borítja-e az erdő szélére, vagy mi mind, helybeliek: az ő emlékezetében úgy marad meg Ádánd, az otthonunk, mint egy elhanyagolt, igénytelen, balkáni szeméttelep.

És ez sajnos mindannyiunk közös szégyene.

Ezt a cikket vitaindítónak szánom. Hogyan állíthatjuk meg azokat, akik a közös értékeinket rendre elpusztítják, tönkreteszik? Mit tehetünk mi, akik számára fontos a kulturált, tiszta környezet? Hogyan juttathatnánk vissza az elvesztett hűtőszekrényt gondatlan gazdájához? Várom a tenni akaró, tenni kész ádándiak ötleteit, javaslatait, gondolatait.

Nemes Zoltán

4 hozzászólás "Az elveszett hűtőszekrény" cikkhez

1. Hocy szerint:

2010. július 11. vasárnap - 23:07

Sajnos a beidegződéseket nehéz levetkőzni.

Lassan 20 éve használják illegális szeméttelrakónak ezt a helyet egyesek.

Szomorú, hogy egyesek szerint a rend a porta határáig tart, azon kívül nem számít.

Pedig gyerekeink ebben nőnek fel. Ezt látják és csodálkozunk azon, hogy nem képesek a rendet megtartani és mások áldozatos munkáját megbecsülni??

Természetesen nem szabad egy vállrándítással elintézni.

Biztosan tudom, nem az a megoldás, hogy beül 3-4 férfiember egy sötét színű személyautóba egy szombati napon, és a szép feketére festett utánfutóról lepakolja a szemetet azon a bizonyos helyen.....

Van megoldás??

Igen van!

2. Admin szerint:

2010. július 11. vasárnap - 23:33

Hm... Ha esetleg tudnánk, melyik háztartáshoz tartozik ez a jobb sorsra érdemes hűtőszekrény (téglatörmelék, egyebek), gondosan visszaszállíthatnánk őket a jogos tulajdonosuknak, csinos kupacba rendezve a kapu elé. Jobb azt hinni, hogy talán figyelmetlen volt és elvesztette őket, mint arra gondolni, hogy a közösséggel, veled, velem, velünk akarta megfizettetni az elszállítás költségeit (nem mellékesen környezeti károkat is okozva). Ebben az esetben ugyanis kénytelenek lennénk az illetőt közönséges, sunyi parazitának nevezni – amit persze nem szeretnénk.

3. Hocy szerint:

2010. július 12. hétfő - 14:05

A visszaszállítással az a gond, hogy ha a kapuja elé tesszük, az is törvénytelen.

A szemléleten kell változtatni, főleg azon, hogy irigykedéssel nem jutunk előbbre.

A környező településeken élők ezt már felismerték és tisztában vannak vele, hogy a közöset is ápolni legalább olyan fontos, mint a sajátot. A közösségért ténykedők munkáját segíteni, támogatni kell. A legfontosabb, pedig MEGBECSÜLNI!!!

Amink van, azt meg kell becsülni, óvni, adott esetben ápolni.

Jó példa erre ez az eset, amikor a megtisztított területre kiviszi a szemetét és egyáltalán nem zavarja, fel sem tűnik neki, hogy sehol sincs SZEMÉT!

Esetleg kiplakátolnánk a faluban, valami ilyen szöveggel: "Keressük a képen látható szemétkupac gazdáját, aki a gyurgyalagosnak nevezett területen felejtette. Kérjük jelentkezzen, mert számára egy névre szóló oklevelet szeretnénk átnyújtani. Melyben megköszönjük, hogy a terület megtisztításában résztvevő ádándi polgárok, egyesületi tagok és önkormányzat munkáját és nem utolsó sorban pénzét ilyen nagyra értékelte.

Köszönjük!"

Ha ki nem is derül, ki volt az, mondjuk tudatosíthatnánk az ádándiak azon részével, aki szeméttelnek tartja ezt a területet, hogy nem az.

Mondjuk van egy lapja az önkormányzatnak, Kapcsolat a neve és minden ádándihoz eljut.

Esetleg ezzel is lehetne próbálkozni.

4. Admin szerint:

2010. július 12. hétfő - 14:35

Ebben igazad van. A szemlélet, ha szépen, lassan is, de változtatható. Húsz év telt el a rendszerváltás óta. Mindenkinek meg kellene végre értenie, hogy nincs hivatal, hatalom, amely helyettünk irányítja, pláne finanszírozza az életünket. Felnőtt polgárokként kell élnünk. Jogok illetnek meg minket – ám csak akkor, ha teljesítettük a kötelességeinket is. Ezek talán evidenciák, mégsem árt újból és újból leírni: Mindenkinek a maga kötelessége fizetnie a villanyszámláját, feltölteni a kamráját – és gondoskodni a saját portáján keletkezett szemét elszállításáról, ártalmatlanításáról. Átborítani a kerítésen a szomszédba nem egyszerűen neveltlenség, de bűncselekmény. Nagyon kell ahhoz utálnunk a szomszédot, hogy ilyet tegyünk, igaz? Közterületen kiborítani, ha lehet, még ennél is súlyosabb: azzal gyakorlatilag kivétel nélkül mindenkivel kitolunk. Az összes szomszédal, barátainkkal, rokonainkkal. Ugyanis az elszállítást, ártalmatlanítást mindenki közösen fizeti majd.

Számszerűsíthető, forintban pontosan kifejezhető, hogy mennyibe kerül ez a kupac szemét neked, nekem, és minden egyes ádándinak. Pontosán kiszámolható, hogy hány játékkal jut kevesebb az óvodának, hány könyvvel kevesebb az iskolának, vagy hány méter járda nem épül meg emiatt – és itt a baj. Ezzel kellene mindenkinek tisztában lennie. Közösen kell kimondanunk: nem vagyunk hajlandóak egy-egy gátlástalan ember számláit szó nélkül, közösen fizetni.

Arról nem is beszélve, hogy miért hagynánk elvenni a jogot magunktól, a gyerekeinktől ahhoz, hogy tiszta, kulturált és egészséges környezetben élhessünk.

***“Az ember (...) a legnagyobb kártevő a természetben, pedig csak vendégségben, átutazóként vagyunk a földön. Ehhez mérten kell viselkednünk. Tudnunk kell, hogy minden, ami Isten ege alatt vízszintes, a természet tulajdona. Nem szabad zavarnunk ennek a világnak a harmóniáját. Az ember nem igazhatja le rabszolgamódra a természetet.*”**

Friedensreich Hundertwasser

ENERGIATAKARÉKOSSÁG ÉS KÖRNYEZETTUDATOS NEVELÉS AZ ISKOLÁBAN

Régen várt korszerűsítési feladatokat sikerül megvalósítani ezen a nyáron az ádándi általános iskolában az önkormányzat támogatásával. A régi, elavult világítási eszközöket modern, energiatakarékos és esztétikus berendezésekre cseréltük le júniusban a tanév végeztével. A beruházás költségeit a megtakarított villamos energia ára fedezi, vagyis az iskola működési költségeiből tudjuk fedezni, úgy, hogy ez által a költségek közben nem emelkednek. Az új, XXI. századi színvonalú lámpatestekkel nem csak a felhasznált villamos energia mennyisége csökken, de javulnak gyermekeink tanulási feltételei is a megfelelő intenzitású és „szembarát” megvilágítás által.

A nyár közepén, július hónapban kerül sor iskolánkban a külső nyílászárók cseréjére. A fűtési energia felhasználását csökkentő beruházás a nyolc tantermet, egy szaktantermet, irodákat magában foglaló épület részleges felújítását, korszerűsítését, energiaraționalizálását is jelenti egyben. A beruházás fedezetét az Önkormányzati Minisztérium pályázatán nyertük el az ádándi önkormányzat és a SIOK segítségével. Az elnyert támogatás eredményeképpen az elavult, rossz hőszigetelésű külső nyílászárókat tudjuk kicserélni műanyag, jó hőszigetelésű nyílászárókra, ill. az aulában lévő, már-már veszélyes vas-üveg portálokat tudjuk lecserélni. Az új nyílászárókkal nem csak az épület fűtéséhez szükséges energia csökken jelentős mértékben, de szépül, komfortosabbá válik iskolánk fő épülete is.

Az általános iskolák nemzeti alaptantervében (NAT) célkitűzésként szerepel a gyermekek kör-

nyezet tudatos nevelése, hiszen a fenntartható fejlődés a jövő generáció kezében van. A NAT elvárásai ezen a területen:

„A tanulók váljanak érzékennyé környezetük állapota iránt. Legyenek képesek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és értékelésére. A természet és ember alkotta értékek megőrzésére; a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik felismerésére, jogaik gyakorlására. Alakuljon ki bennük vonzó jövőkép, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások megerősödését. A környezet ismeretén, személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten is legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.”

A környezeti nevelés, ha különböző mélységben és módszerekkel is, de része minden tantárgynak. A nevelésünk eredményes, ha a környezetvédő gondolkodás és viselkedés alapelemei személyiségjegyeivé válnak tanulóinknak, továbbá, ha ki tudjuk alakítani bennük az igényt, hogy felnőttként is érdeklődjenek a környezeti kérdések iránt, és magatartásukat a környezeti szempontok tudatos követése határozza meg.

A környezeti nevelés igazi terepe azonban a tanórán kívüli foglalkozások, tevékenységek, melyek a következők voltak az elmúlt tanévben:

- Szelektív hulladékgyűjtés keretében gyűjtőtűnk papírt és veszélyes hulladéknak számító elemeket, s megszerveztük a környezetünkben fellelhető gumiabroncsok összegyűjtését és elszállítását az újrahasznosításhoz.
- Vetélkedőket szerveztünk és részt vettünk rajzversenyen a Víz Világnapja alkalmából, a Föld Napja vetélkedőn Nagyberényben, Ökománia környezetvédelmi vetélkedőn és hulladékkezelési eljárások tanulmányozásán a Somi Hulladéklerakóban.
- Technika és rajz órákon, napközis foglalkozásokon újrahasznosítás keretében felhasználásra került a háztartásban keletkezett hulladék egy része (parafa dugók, papírdobozok, műanyagflakonok, stb.)

- A hagyományos tantermi tisztasági verseny mellett az iskola egész területére szerveztünk szemétszedést.
- Szemétyűjtési akcióban vettünk részt a község civil szervezeteivel, melynek keretében a környező utcákban folytattunk szemétszedést.
- Az iskolánkban szervezett őszi témahét és a 3 hetes Fekete István projekt is ezer szállal kapcsolódott a természetvédelemhez, az élő természethez, a természet szeretetéhez.
- Kirándulásokon vettek részt tanulóink, voltak állatkertben, s művelték a gyakorlókertet.

- A Fekete István Projekt legaktívabb tanulói jutalomkiránduláson vehettek részt egy sikeres pályázat eredményeképpen a Kis-Balatonnál, s a Fekete István emlékház meglátogatása mellett tanulmányozhatták e vizes élőhely páratlanul gazdag növény- és állatvilágát.

- A Szülői Munkaközösség segítségével szépítettük iskolánk környezetét növények ültetésével, sziklakert kialakításával.
- Az egészséges életmódhoz kapcsolódott sikeres pályázatunk az iskolagyümölcs programhoz, melynek keretében az alsós gyermekek januártól minden nap kaptak egy almát térítésmentesen.

A fentiek alapján elmondhatjuk, hogy iskolánk sokat tett az energiatakarékosság megvalósításában, a gyermekek környezeti nevelésében. Reméljük, munkánk eredményeként sikerül a ránk bízott gyermekek környezettudatos magatartásra nevelése. Közös érdekünk, hogy világunk élhetőbb maradjon a következő nemzedékek számára is. Reméljük, hogy a nálunk tanuló diákok tevékenységének példáján keresztül a közvetlen környezetük is ráébred a környezetvédelem fontosságára.

Torda János

“
Az ember nem csak azért felelős, amit tesz, hanem azért is, amit nem tesz meg.
 Prótagorasz”

Tisztelt Ádándi Polgárok!

Felhívom a Tisztelt ingatlantulajdonosok figyelmét, hogy az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 17.§ (4) bekezdése értelmében a földhasználó köteles az adott év június 30. napjáig az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.

A kötelezettségüket megszegő tulajdonosokkal, földhasználókkal szemben a vonatkozó rendelet szerint növényvédelmi bírságot kell kiszabni, melynek összege 15.000,-Ft-tól 15.000.000,-Ft-ig terjedhet! A 221/2008. (VIII.30.) Korm. rendelet értelmében külterületen a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, belterületen a települési önkormányzat jegyzője rendeli el a közérdekű védekezést.

Kérem a Tisztelt ingatlantulajdonosokat, hogy a feni kötelezettségüknek tegyenek eleget, hisz a parlagfű-mentesség mindannyiunk közös érdeke. Lakossági panaszbejelentés megtehető személyesen, írásban és telefonon, a 357-552-es telefonszámon.

Ádánd, 2010. június 25.

Baumann Anita Gabriella
 Jegyző

Magyar Közút Nonprofit
Zártkörűen Működő Részvénytársaság
1024 Budapest, Fényes Elek utca 7-13.
■ Telefon: (1) 819-9000, Fax: (1) 819-9540
■ Web: www.kozut.hu
■ E-mail: info@kozut.hu

1125/2009.

POLGÁRMESTERI HIVATAL		
8653 Ádánd, Kossuth L. u. 50. ☎/FAX: 84/357-552		
Érkezett: 2010. 06. 29.		
Szám: 2033/2010.		
Iktatószám: KOZ-2705/4/2010		
Előszám:	Írálléklet:	Előadó: Pó

Ádánd Község Polgármestere

Pollák Tibor
polgármester

8653 Ádánd, Kossuth L. u. 50.

Tárgy: 6401 és 6403-j. utak felújítása
(Somogy megye)

Ügyintéző: Nagy Tamás

Tisztelt Polgármester Úr!

A 6401 és a 6403 j. utak felújításával kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adom:

Továbbítottuk felújítási kérelmüket 2010. március 26.-án a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ (KKK) felé, az Útpénztár előirányzat kezelőjéhez és működtetőjéhez, és kértük a tárgyi útszakaszok felújítási költségének biztosítását.

A KKK válaszlevele szerint az állami költségvetés Útpénztári fejezeti kezelésű előirányzata nem rendelkezik felújítás jellegű beavatkozásokra fordítható kerettel, tekintettel a bekövetkezett finanszírozási problémákra.

Jelenlegi ismereteink szerint a karbantartás megyei kerete az egyetlen lehetőség, mely a balesetveszélyes burkolathibák felszámolását biztosítja, de az utóbbi idők szélsőséges időjárása azonban ezt a keretet is kimerítette.

Tájékoztatom Önt, hogy felújítási forrás biztosítása esetén a következő tervezett programban szerepeltetjük a tárgyi útszakaszok javítását, felújítását.

Felhívom figyelmét a 6401 j. és a 6403. j. út felújítására a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ és Ádánd Község Önkormányzata társfinanszírozási megállapodást köthet. A KKK tájékoztatása szerint csak az 50%-os addíciós ajánlatok kerülnek elbírálásra, kisebb költségvállalás esetén a javaslat elutasításra kerül. A megállapodás feltétele az önrész vállalásán kívül az előzetes költségbecslés benyújtása.

Kérem fenti tájékoztatásom szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2010. június „24”

Üdvözlettel

Lehel Zoltán
program igazgató

Magyar Közút Nonprofit Zrt.
1024 Budapest, Fényes Elek u. 7-13.
100.

Tisztelt Olvasó!

2010. augusztus 7-én tartja az önkormányzat a 16. Falunapot, melyet az utóbbi években úgy próbáltunk megszervezni, hogy minél változatosabb, sokrétűbb, színesebb programot állítsunk össze, s minden korosztály – a falu teljes lakossága - számára vonzóvá tegyük, melyhez **szükségünk van a település lakóinak, vállalkozóinak jó szándékú támogatására.**

Mindketten tudjuk, lehet a karosszériát újrafényezni, lehet váltogatni a sofőrt, a mitfahert, de egy bizonyos, ha a motor jól zakatol, ha megbízhatóan teszi a dolgát, bárhová eljutunk vele. Nem kell sok a motornak, némi olajozás, ápolás, néha egy-egy mosás. Esetleg egy-egy apró beállítás, korrekció.

Ha nekiesünk a valós problémák figyelmen kívül hagyásával, ha rossz szerszámmal feszegetjük az alkatrészeit, ha hosszú időn át elhanyagoljuk, ha folyamatosan tövig nyomjuk a gázt, s a lehető legkevesebb törődéssel akarjuk a legnagyobb teljesítményt kihozni belőle, előbb vagy utóbb felmondja a szolgálatot. Mostanában ez történik velünk. Mi, a köz alkalmazottjai és Önök, a lakosság, azon belül a vállalkozók vagyunk az ország motorja. Tesszük a dolgunkat.

Azonban évek óta nem olajoztak meg, és tövig nyomják a gázt. Még bírjuk a tempót, de páran már más „istállóhoz” szegődtek. Ha mi nem tesszük a dolgunkat, előbb utóbb besülnek a dugattyúk, és akkor bizony senki sem megy sehova. Egyre gyengébb ez a motor és egyre súlyosabb a karosszéria.

Ezért keresem meg Önt kérve, hogy segítsen hozzá Falunapunk sikeres megrendezéséhez, pénzbeli vagy természetbeni felajánlásával. Jelentős segítséget tudna nyújtani pénzbeli támogatáson kívül ajándéktárgyak felajánlásával is, melyeket a helyszínen tombola keretében sorsolnánk ki.

Minden támogatónk nevét a település internetes honlapján közzétesszük, s lehetőséget biztosítunk a Falunap reklámanyagaiban való megjelenésre, vagy a helyszínen reklámanyagok elhelyezésére.

Bízom benne, hogy támogatásával még színvonalasabbá tudjuk tenni községi rendezvényünket.

Ádánd, 2010. július 12.

Baráti üdvözlettel: *Pollák Tibor*
polgármester

RÁKÓCZI NYOMÁBAN KÁRPÁTALJÁN

A Népdalkör határon túli kapcsolataiból Kárpátalja még hiányzott. Régi óhajunk vált valóra tehát, mikor eleget téve a técsői meghívásnak, részt vehettünk ott egy nemzetközi és kárpát-medencei népzenei találkozón.

Az éjfélutáni indulással kezdődő utunk első látványossága még „ideát” Tákoson volt. A „mezítlábas Notre Dame”-ként emlegetett református templom alig nagyobb egy parasztháznál, fából és sárból épült az 1700-as években. Ez a paticsfalú Isten-háza egyedülálló Európában, akár a világörökség része is lehetne a templomot bemutató idegenvezető szerint, aki stílszerűen egy fejkendős idős parasztnénike. Erzsi néni akkora szívvel és büszkeséggel, ízes beszéddel szolt hozzánk, hogy némely hivattós idegenvezető csak kisinas lehetne mellette. Hálával említette meg, hogy 2001-ben a beregi árvíz után

a megrongálódott templom javításán túl 306 házat segített felépíteni az akkori kormányzat. (Akkor ott még nem sejtettük, hogy ismét ilyen feladat előtt áll az ország.)

A határ Tákostól már csak egy ugrás. A helybéliek azt tanácsolták, hogy az ukrán oldalon fejésként 200 forint segítségével meg lehet gyorsítani a busz átkelését. És lőn: a baksis csodákat művelt, csak a személyes papírok kitöltése, az adatok számítógépre viteléhez szükséges időt - másfél órát - kellett várakozással töltenünk. (Hazafelé annyi volt a különbség, hogy a határőr, a gk.-ellenőr és a vámos külön-külön kerekpereg megmondta, mennyiért kezdik el a papírmunkát, ill. nem lesznek kíváncsiak a csomagok tartalmára.) Megnyugtatóan a személykocsival utazóknak: ott nincs ez a macera, viszonylag gyors az átkelés, hazafelé csak a magyar vámosok lehetnek a kelleténél kíváncsiskodóbbak.

Odaát Tiszaújlakon a Rákóczi-szabadságharc első győztes csatájának emlékére állított turulos obeliszknél emlékeztünk először II. Rákóczi

Ferencre, akinek ezen a vidéken él legelevenebben az emléke. Itt nemcsak a magyarok, hanem az itt élő ruszinok is rajongtak érte, „a szabadság szentjének” titulálták, Rákóczi a „leghűségesebb nemzetnek” nevezte őket. Az 50-es évekig a ruszinok ünnepén egy helyet Rákóczinak is terítettek. Az emlékoszlopot 1906-ban, a fejedelem hamvainak hazahozatalakor állították egy mesterségesen létrehozott dombon, tetején egy égberugaszkodó turullal. Az emlékművet a szovjetek lerombolták, de 1989-ben összefogással sikerült egy új emlékoszlopot állítani,

tetején egy kardot fogó turullal, ugyanis a legenda szerint Rákóczit egy turulmadár segítette győzelemre, csőrében kardot hozván számára. Ez a hely az ottani magyarság egyik zarándokhelye, minden év júliusában ünnepséggel emlékeznek a Nagyságos Fejedelemre.

Este fél 6-ra értünk

Técsőre. Szállásunkkal kapcsolatosan beigazolódtott a szólás: „olcsó húsnak híg a leve”. A szálló a bedőlt kommunizmus öröksége, annak minden hiányosságával – s ekkor még finoman fogalmaztam... Viszont az ott kapott élmény kárpótolt mindenért! Csak a szépre emlékezünk, a kellemetlenségeket nevetve emlegetjük.

Técső, egykori koronaváros, 13 000 lelkes település, melyben 4000 magyar él. Tisza-hídja Romániával kötné össze, ha a hidat nem robbantották volna fel. Így a túlparton fekvő Nereszen hegyet sem tudják a técsői magyarok felkeresni, csak dalban énekelnek róla olyan szeretettel, mint a székelyek a Hargitáról. „Ez a mi szent hegyünk, akkor is a miénk, ha odaát van.” – vallják. Szeretik a Tiszát is, pedig az már volt kegyetlen is hozzájuk. A Kossuth-szobor oldalán jelölt ár embermagasságú szintje ezt bizonyítja.

Mivel másnap csak délután kezdődött a rendezvény, délelőtt volt időnk, hogy a Tiszával párhuzamosan haladva fölkeressük Európa közepét. Az emlékjel nem messze Rahótól a Tisza

jobb partján még a monarchia idejében készült 1887-ben.

Az idő szép volt, szemet gyönyörködtető tájon haladtunk. Sárga pityangmezők, virágzó almafák és orgonabokrok, magnóliák pompája hangolta derűsre kedvünket. A temetők látványa viszont szokatlan volt számunkra: fűvel benőtt, kaszálatlan sírok, csak a fejfákat díszíti virág, az is műanyagból. Láttunk néhány népi műemléknek számító faszindelyes házacska, tájidegen hagymakupolás ortodox templomot. De volt méregdrága krómacél kerítés és – akár csak Bánffyhunyon – pagodaszerű ízléstelen cigánypaloták sokasága is. A templomba igyekvők öltözékéből következtetni lehetett, hogy mely felekezethez tartoznak. Az ortodox asszonyok fejkendőt kötöttek erre az alkalomra, csak a lányok mentek hajadonfótt.

A técsői program részletezése nagyon hosz-

szúvá tenné beszámolómat. Mivel anyák napjához kötődött a rendezvény, mi is így állítottuk össze műsorunkat. Énekeltünk népdalcsokrot is, de legnagyobb hatást a Trianoni himnusszal és Kárpátjáról szóló énekünkkel értük el:

„Istenország széle, Kárpátalja népe, Legyen öröm s vígság bánatunk helyébe! ...”

Szereplésünk végén az utánunk következő vajdasági csókaiak elérékenyülve köszönték a hallottakat, mondván: „Nagy lelki erősítést kaptunk.” Az esti közös vacsoránál a legbensőségesebb kapcsolatot velük sikerült kialakítani, meg is hívtuk őket őszre a Népdalkör 25 éves jubileumára, hogy a jó hangú, meleg szívű férfi dalkör is színesítse rendezvényünket. A felvidéki citerások pedig már az augusztusi falunapon bemutatkoznak Ádándon.

A vacsorát zenés multság követte, az egy szál szintetizátoros legény olyan fergeteges hangulatot teremtett magyar és ukrán muzsikájával, hogy azt elmondani kevés a szó. A közös nótázásban pedig az volt a legszebb, hogy bármit kezdett el valaki énekelni, azt a délvidéki, a felvi-

déki, a kárpátaljai és az anyaországi mind tudta együtt zengen. Kell-e nagyobb bizonyíték arra, hogy mindnyájan egy vérből valók vagyunk?

Azt hinné az ember, hogy az itt kapott lelki feltöltődést már nem lehet fokozni. Pedig bizony, lehetett! Ebben egy olyan személy működött közre további utunk során, akire sokáig fog szeretettel emlékezni a csoport. Munkácsi idegenvezetőnk, Popovics Béla tanár másfél nap alatt annyi élményanyaggal látott el minket, amit itthon egy év alatt sem kapunk meg. Az elején már azzal belopta magát a szívekbe, hogy egy aránylag olcsó, de pompás szálláshelyet rendelt számunkra, ahol me-

leg víz volt és ragyogó tisztaság. (Munkácson is akad gond a vízszolgáltatással az elavult vezetékek miatt, de a szállodának saját tartálya is lévén, ott ez kizárt.)

Voltunk a Vereckei-hágón az emlékműnél, ahol természetesen énekeltünk és koszo-

rúztunk is. Még látszott a kormos nyoma az ukrán nacionalisták által elégetett magyar koszorúknak, de a tanár úr a cserkészeivel igyekezett eltakarítani a többi rongálást. Azt mondta: „ha fel is robbantanák az emlékművet, én akkor is eljövök ide, mert a hely megmarad a hozzá fűződő emlékekkel együtt, azt nem lehet lerombolni.” Béla megmutatta az egykori lengyel-magyar határ helyét, útközben mesélt Rákóczi-ról, arról az asztalról, melyen megágyaztak neki egy ruszin családnál (az asztal a sárospataki múzeumban van). Sétáltunk Beregváron a ma szíveszanatóriumként működő Schönborn –kastély parkjában. (Egyes vélekedések szerint 1956-ban ebben a kastélyban alakult meg a Kádár-kormány.) Beregszentmiklóson a reneszánsz Rákóczi-kastélyban dicstelen környezetben dalban emlékeztünk a dicső fejedelemre. Az épület ugyanis rettenetesen elhanyagolt, egy magyar festőművész gigantikus erőfeszítéssel próbálja rendbe hozni. Rákóczi 1711-ben itt töltötte utolsó éjszakáját Lengyelországba menet. Az épület híres szerelmi légyott színhelye is volt: az

özvegy Zrínyi Ilona itt találkozgatott az ifjú Thököly Imrével, akinek később felesége lett. Az út mentén két oldalt bunkereket is láttunk, melyek a 2. világháborús nevezetes Árpád-vonal részét képezték. Szolyván megrendülten álltunk a malenkij robotra hurcolt 30-40 000 magyar és német civil személy emlékére létesített mentonál, melyet a gyűjtőtáborban elhunytak tömegsírja fölött létesítettek.

Ha már a csoportunk eljutott Kárpátaljára, kihagyhatatlan volt a munkácsi vár meglátogatása. Az építményt gyönyörűen felújították, a kiállítások közül a magyar látogatókat elsősorban a Rákóczi- és a Petőfi-szoba érdekli. A Lórántffy-bátyán egy kecses szoborkettősben a hőslékű várvédő asszonyt,

Zrínyi Ilonát és fiát, II. Rákóczi Ferencet mintázta meg a művész. A vár messzire látszó díszje a turulszobor. Az eredeti a hét milleniumi turul egyike volt, s azért került ide, hogy ne börtönként maradjon meg az emlékezetben a vár, ugyanis az osztrákok

politikai foglyaikat zárták ide. A madárszobrot a csehek távolították el, a szovjetek földarabolták, beolvasztották, anyagából készültek a szovjet emlékművek csillagai (Magyarországon is). A mostani turult az eredeti tervek felhasználásával a munkácsi születésű, Munkácsy-képeket gyűjtő Pákh Imre költségén röptették magasba 2008-ban.

A város megnézésére nem sok időnk volt, csak a belvárosban tettünk egy sétát, hogy idegenvezetőnk megmutassa a Rákóczi-házat (Fejérház), ahol a fejedelem Esze Tamásékat fogadta, majd innen irányította a hadi eseményeket. Később a Schönborn-család vendégeként megszállt itt II. József, Ferenc József és Rudolf trónörökös is. (A kuruc szabadságharc leverése után az elkobzott Rákóczi-birtok Munkács környéki javait a Schönbornok kapták meg a császártól.) Az udvaron egy emlékmű utal arra, hogy gyalázatos esemény is zajlott itt: 1944-ben a városból innen indították a foglyokat Szolyvára. Kívülről

láttuk csak a szecessziós Városházát, a görög-katolikus templomot, ahol a Torinói lepel mását őrzik. Munkácsy szülőházának helyét emléktábla jelzi a sétálóutcában, a művész szobrával több helyen is találkozhatunk. A Csillag Szálló előtt elhaladva Reményi Ede hegedűművészre (Görgei Artúr hegedűse) emlékeztünk. (Ő fedezte fel Brahmsot, a Magyar táncok-hoz tőle kapta az ihletést a német zeneszerző.) Munkács híres szülöttei még a nagy festőn kívül Csontos Gyula és Uray Tivadar színészművészek.

Kis úti beszámolómba helyszűke miatt csak ennyi fért. Kedvcsinálónak talán ennyi is elég azoknak, akik még soha nem jártak Kárpátalján.

Az anyaországiak számára ez a legismeretlenebb országrészünk, és a legmostohább sorsú nemzettestvéreink is itt élnek. Az egykori Szovjetunió határai mindkét irányból nehezen voltak átjárhatóak. Ma már azonban szabad az út, éljünk vele! És ha még ráadásul egy olyan lelkes valaki akad kalau-

zul, mint a mi Popovics Bélánk, higgyék el, legalább annyira beleszerelmesednek e tájba, mint Erdélybe. Ez a drága ember azért nem akárki lehet, ha egy budapesti lány az ő kedvéért egy elszakított országrészt választ új hazájául, s szüli neki négy szép leánykát! És még egy adalék jellemrajzukhoz: a Duna Tv árvízkarosultaknak szóló felajánlásában kárpátaljai adományozókként az ő nevük mellett ötszámjegű magas összeg szerepelt – ukrainai tanári fizetésből!

Kedves úti kísérőnk megérdemelné, hogy többet is idézzek sok emlékezetes mondata közül, de itt a végén már csak kettőre futja, mely egyben érzelem-gazdag kirándulásunk summázata is lehet: „Az anyagi felemelkedés a lelki feltámasztással kezdődik.” És: „Sokszor legyőzték a magyarokat. – De hol vannak a legyőzőink?”

Neiszné Varga Lukrécia

HÍREINK

DUE fesztivál

Iskolánk tanulói május 10-én Budapesten részt vettek a DUE fesztiválon, ahol Boros Lajossal, és a magyar média hírességeivel találkozhattak. Készíthettek interjúkat, részt vehettek játékos vetélkedőkön, és kérdéseket tehettek fel szakembereknek a tévézéssel, rádiózással kapcsolatban. A fesztivál gazdag programokat, koncerteket kínált, melyet a tanulóink nagyon élveztek.

Könyvtár

A községben hosszú, kényszerű szünet után 2010. március 1-től újra működik a községi könyvtár. A kívülről szépen felújított kultúrház épületében a könyvtár is teljes egészében megújult.

A könyvtárlátogató a Siófoki Városi Könyvtártól kapott új könyvekkel kiegészült állományból kölcsönözhet. A könyvállomány felfrissítésével lehetősége van mindenkinek – az olvasáson keresztül – a kulturálódáshoz, a tanulóshoz.

A könyvtár nyitva tartási ideje:

Hétfő: 9-12
Kedd: szünnap
Szerda: 14-17
Csütörtök: 14-17
Péntek: 14-17

A könyvtár vezetője, Csapó Jenőné mindenkit szeretettel vár.

Elballagtak nyolcadikosaink

2010. június 12-én iskolánk végzős tanulóinak ballagására került sor. Színvonalas műsorral búcsúztuk el tőlük, s nagyon fognak hiányozni szeptembertől az iskola padjaiból.

„Próbáld meg úgy élni, hogy ne vegyenek észre ott, ahol vagy, de nagyon hiányozz onnan, ahonnan elmentél.”

(Ibsen)

Az elballagott nyolcadikosok névsora:

Éberhardt Attila
Gazdag Csilla Viola
Hosszú Nikolett
Hozleiter Leila
Juhász Tamás
Kovács András
Kovács Kitti
Kovács Nóra Gabriella
Martinka Árpád
Nemes Marcell
Németh Dávid
Németh Tímea
Nyári Mercédesz
Sárközi Klaudia
Szilágyi Ákos
Szűcs Alexandra
Virág Kinga
Vörös Regina
Wéber Ágnes
Szabó Zsuzsanna

Osztályfőnök: Takács Anna

Óvodai hírek

Óvodánk helyi nevelési programja a környezeti nevelést helyezi előtérbe, melyhez falunk környezeti adottságai sok lehetőséget kínálnak.

Arra törekszünk, hogy óvodásaink minél jobban megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, melyben élünk, és biztonsággal tájékozódjanak a természet és társadalom világában életkoruknak megfelelő szinten. Megmutattuk, hogy lehet csendben megállni, és rácsodálkozni a természet érdekes, szépséges világára, az állandó változás körforgására, az emberek és a növények, állatok, időjárás kapcsolatára, kölcsönhatásaira.

Korunk egyik fontos feladata a környezetvédelem, melynek alapvető elemeit beépítettük óvodai nevelőmunkánkba. A környezet folyamatos felfedezése mellett párhuzamosan alakítottuk azokat a pozitív érzelmeket, szokásokat, készségeket, melyek a kultúrált környezet igényét, a természet védelmét szolgálják. Példát mutattunk, és megismertettük a gyerekekkel, hogyan lehet és kell egészségesen élni, táplálkozni (sok mozgás naponta, gyümölcsök, zöldségfélék napi fogyasztása, édesség mérsékelt bevitele, rendszeres és alapos kézmosás, fogápolás). Megmutatjuk, megtanítjuk hogyan óvjuk és őrizzük természeti értékeinket, a vizet, növényeket, állatokat (tisztán, rendben tartjuk környezetünket, nem szemetelünk, nem bántjuk a növényeket, állatokat, valamint megismertetjük a gyerekekkel a védett növény, és állat fogalmát is).

Tavasszal a lehető legtöbb időt töltöttük a szabadban, folyamatos megfigyeléssel, tapasztalatszerzéssel, gyűjtögetéssel, sétával, kirándulással, és sok-sok mozgással, játékkal.

• **Március 21-én**, a Víz világnapján óvodánk minden gyermeke autóbusszal Siófokra kirándult. Elsétáltunk a Balaton-partra, megnéztük a kikötőt, megfigyeltük a hajókat, etettünk hatytyúkat, kacsákat. Rövid pihenés és csemegézés után kipróbálhatták a játszóteret is a gyerekek, ami nagy élmény volt számukra.

• **Április 22-én** a Föld napja alkalmából a sabaki játszótérre szerveztünk egész délelőtti programot. Az Óvodai Integrációs Program feladatainak körébe tartozik a civil szervezetekkel való együttműködés kiépítése, bővítése, közös

programok szervezése. Ennek keretében szerveződött ez a nap is, szülők, a Sabaki Baráti Kör és az Ádándi Sportegyesület közreműködésével, segítségével. A következő tevékenységek töltötték ki napunkat: szabad játék, szervezett versenyjátékok, kötélhúzás, focizás mezben az ádándi csapat tagjaival, kincskereső játék, főzés, közös ebéd elfogyasztása. Gyerekek, felnőttek egyaránt nagyon jól érezték magukat, ezúton is köszönjük a lehetőséget, segítséget minden résztvevőnek!

• **Május 10.** a Madarak és fák napjához kapcsolódóan a nagycsoportosok hagyományosan Veszprémbe kirándultak, meglátogatták az Állatkertet és a Várat.

• **Május 21-én**, az óvodai gyermeknapon a torna, ügyességi versenyjátékok mellett szintén az integrációs együttműködés keretében az Ádándi Népdalkör tagjainak részvételével pünkösdi király és királynő választás is volt. A legnagyobb fiúk és lányok ügyességi próbákban mérték össze tudásukat, rátermettségüket, végül az első fejére került a korona. Köszönjük a részvételt, a gyönyörű koszorúkat, a dalokat!

A világnapok kapcsán hangsúlyosabb szerepet kapott nevelőmunkánkban a környezetvédelem, a környezettudatos magatartás alakítása. Egész év folyamán az évszakok változásai, az ünnepek, jeles napok nyújtják a témát mindennapjainkban, melyekhez komplexen kapcsolódnak a különböző tartalmak: mesék, versek, dalok, mondókák, mozgásformák, vizualitás és matematikai ismeretek.

Örömmel számolhatunk be arról is, hogy óvodánk önkormányzati pályázat keretében szépült, korszerűsödött is az elmúlt időszakban. 2009 nyarán a tető szigetelése történt meg, valamint a nyílászárók cseréje, így immár esztétikus, szigetelt műanyag ablakaink, ajtóink vannak.

Idén júniusban a világítás korszerűsítésére került sor, minden helyiségben új világítótesteket szereltek fel, melyek kellemesebb, melegebb fényt biztosítanak gyermekeinknek.

Óvodánk hírei, eseményei, a gyermekek élményeiről készült fotók megtekinthetők honlapunkon, melynek szerkesztője Horváthné Tandari Krisztina: www.adandovi.eoldal.hu

Útibeszámoló

2010. június 27-én küldöttség érkezett Ádándra testvértelepülésünkről, a vajdasági Bácskából, Kupuszinából. Velük együtt kelt útra másnap hajnalban az ádándiak kis csapata, hogy buszra szállva ellátogassunk a Székelyföld szívébe, Csíkmadarásra.

A színes és változatos programokkal teli ötnapos kirándulás során felkerestük az útba eső gazdag múltú települések nevezetességeit, a magyar történelemhez köthető számos emlékhelyet. Erdély gyönyörű tájain keresztülhaladva ellátogattunk Bánffyhunyadra, átutaztunk a Bucsin-tetőn, Gyimesbükkön felkerestük az ezeréves magyar határt, Csíksomlyón a legenda búcsújáró helyet, a kegytemplomot. Járunk a csíkmadarasi búcsúban, majd másnap kirándulást tettünk a Gyilkos-tóhoz és a Békás-szorozhoz. Voltunk Parajdon, a sóbányában és a világhírű fazekasfaluban, Korondon; Farkaslakán pedig koszorút helyeztünk el Tamási Áron sírjánál.

Csodálatos napokat töltöttünk el a Székelyföld mesebeli tájait bebarangolva. Megtapasztaltuk az ott élők szívélyes vendégszeretétét, megismertük kincset érő hagyományait, féltve őrzött, páratlan kultúrájukat, népdalkincsüket, szépséges táncaikat és nem utolsósorban a helyi pazar konyhakultúrát. A testvértelepülési kapcsolatok ápolására bőven nyílt tehát alkalom: a három falu polgármestere és képviselői terített asztal mellett oszthatták meg egymással sikereiket, eredményeiket és gondjaikat.

Hazafelé a Maros mentén útközben megálltunk Aradon, ahol koszorút helyeztünk el a vértanúk emlékoszlopán. A Bánáton, Bácskán át egész napos buszozás után, estére érkezünk meg a vajdasági testvértelepülésre, Kupuszinába. Az út fáradalmait azonnal elfeledtette velünk a tisz-

teletünkre rendezett felejthetetlen halászlé-vascsora és tánccmulatság. Vendéglátóink alaposan kitettek magukért: az az őszinte, szívélyes vendégszeretet, barátságos közvetlenség, amellyel fogadtak bennünket, méltó megkoronázása volt ennek a pár napnak, mely alatt a régi barátságok megerősítettek, és új, igaz barátságok kötődtek.

Szorosabbra fűzhattük tehát azt a köteléket, amely összeköt minket, magyar falvak lakóit a határokon innen – és messze azokon túl. Köszönjük, Csíkmadaras! Köszönjük, Kupusziná! Köszönjük, barátaink!

Nemes Zoltán

Mivel a fenti kirándulással kapcsolatban sok megjegyzés és találgatás hangzott el, szükségét érezzük, hogy ezúton tájékoztassunk mindenkit a tényekről.

1. Az utazás eu-s pályázat eredményeként valósulhatott meg. Ádánd és Csíkmadaras a testvértelepülési kapcsolattartáshoz szükséges utazás költségeire kapta a támogatást, melyet csak kizárólag erre a célra lehetett fordítani.

2. Mivel a hivatalos delegáció (testületi tagok + a hivatal dolgozói + külső segítők + a kupuszini küldöttség) létszáma kevés volt, ezért a olyanok is utazhattak még, akik a több éves kapcsolat alatt rendszeresen vendégeket szállásoltak, láttak el, így voltaképpen ők „idézték elő” ezt a testvérkapcsolatot. Ráadásul utazásukkal a többiek költségét csökkentették, ugyanis ugyanakkora összeget fizettek be, pedig kint tartózkodásukra egy fillért sem kellett költeni a közösből, hiszen ismerőseik vendégei voltak. (A többieknek viszont fizetős helyük volt.)

Ha adódik még ilyen utazási lehetőség, bizonyára azok is mehetnek majd, akik ezután ajánlják fel segítségüket, mikor Madarásról vagy Kupuszináról érkezik csoport vagy szereplő együttes.

Szerk.

Kérdések – válaszok

a honlapról

A település honlapján vetették fel a lakosok, hogy a AVE Zöldfok Zrt. nem szállítja el a 60 literes műanyag zsákokban kitett szemetet. Több olyan lakos van, akik a 120 literes gyűjtőedényzetről 60 literesre váltanak, mivel kevesebb szemet keletkezik a háztartásukban és így kevesebbet kell fizetni a hulladékszállításáért. Azonban 60 literes kukával nem rendelkeznek és zsákban teszik ki a szemetet.

Az Ádánd honlap levelező rovatában felmerült – a szemétszállítással kapcsolatos kérdésre – Nagy János az AVE AVE Zöldfok Zrt. Siófoki Kommunális Divíziójának igazgatója válaszol.

Tájékoztatom, hogy a 60 literes edényzet helyett történő 60 l-es műanyagzsák használatát nem tudjuk elfogadni. Indokaink a következők:

Cégünk Ádánd közigazgatási területén belül a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény és a hozzá kapcsolódó jogszabályok, a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 16/2002. (IV. 10.) EüM rendelet valamint az ezek szabályozását alapul vevő Ádánd Község Önkormányzatának a helyi hulladékkezelési közszolgáltatás rendjéről, a településtisztaság egyes kérdéseiről és a közszolgáltatás díjának megállapításáról szóló 12/2002. (XII.13.) Kt. számú rendelete (továbbiakba: Ör.) alapján végezzük.

A fentiek alapján az ingatlan tulajdonosának, birtokosának, használójának (a továbbiakban együtt: ingatlantulajdonos) települési szilárd hulladékát a hulladékkezelési közszolgáltató szállítóeszközéhez rendszeresített gyűjtőedényben kell átadnia a közszolgáltatónak.

Cégünkkel egyeztetve az Ör. lehetőséget biztosít a gyűjtőedény megválasztására, így az ingatlantulajdonos 60 l, 110 l és 240 l kukaedény használata közül (közszolgáltatónál bejelentve) választhat.

Az Ör-ben szereplő mennyiségen felüli többlet hulladékot külön erre a célra rendszeresített, megvásárolható AVE Zöldfok Zrt. feliratos zsákban lehet kihelyezni.

Az egyéb módon, közszolgáltatás keretében kihelyezett szilárd települési hulladékok elszállítására nincs felhatalmazásunk és módunk, azt csak külön megrendelés alapján valamint külön díj ellenében szállítjuk el. Biztos vagyok benne, hogy az eddigi rendszerhez képest ezek a feltételek számottevő változást jelentenek az ingatlantulajdonosok szokásaiban, azonban ez a fentiekben részletezett „új” rendszer már több településen is bizonyított, megfelelően működik.

Az Ör-ben biztosított edényzet többek között megvásárolható az AVE Zöldfok Zrt. központi telephelyén (8600 Siófok, Bajcsy-Zs. u. 220.).

A 60 l-es edényzet ára új edény esetében: 7625 Ft/db, használt, de kiváló minőségű edény esetében 6125 Ft/db.

„Nagyon zavaró, hogy sokan este vagy hétvégén is tüzelnek a kertben, nem lehet kitergetni száradni a ruhákat, volt, hogy újra ki kellett mosnom mindent, olyan füstszagúak lettek..”

A képviselő-testület 2004. évben fogadta el a helyi környezet védelméről, a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról szóló 9 /2004(VII.30.) önkormányzati rendeletét. E rendelet tartalmazza az avar és kerti hulladékok nyílttéri égetésének a szabályait, azzal, hogy az avart és kerti hulladékot elsősorban komposztálni kell.

Kerti hulladéknak minősül minden olyan növényi maradvány, ami a belterületi, illetve kert művelésű külterületi ingatlanok mezőgazdasági művelése kapcsán keletkezik (pl: fű, szőlő venyige, gyümölcsfa nyesedék) Az avart és a kerti hulladék csak jól kialakított tűzrakóhelyen szabad égetni úgy, hogy az az emberi egészséget és a környezetet ne károsítsa, és az égetés hőszugárzása kárt ne okozzon.

Nagyon fontos, hogy az égetendő kerti hulladék nem tartalmazhat más kommunális, illetve ipari eredetű hulladékot (pl. PVC, veszélyes hulladék).

A szabadban a tüzet és üzemeltetett tüzelőberendezést őrizetlenül hagyni nem szabad, s veszély esetén, vagy ha arra szükség nincs, a tüzet azonnal el kell oltani.

A másik fontos dolog, ami szinte mindenki számára nyilvánvaló is, de sajnos egyesek figyelmen kívül hagyják ezt a szabályt, hogy tilos tüzet rakni erős szélben.

Mivel nem nagyvárosban, nem üdülőhelyen élünk, belterületei ingatlanok esetében az égetést délelőtt 8-órától lehet kezdeni és este legkésőbb 20 óráig be kell fejezni, azonban vasárnap és ünnepnapokon égetni tilos. Kérem, hogy tartsa mindenki tiszteletben ezt a szabályt, mert sok kellemetlenségét okozhatunk szomszédainknak az égetéssel.

„Volt, hogy este fél 10-kor éreztük, hogy valami nagyon bűdöset égetnek, nagyon boszszantott minket, hogy nem lehetett ablakot nyitni.”

A fenti rendeletünk szerint tilos nyílt téren és bármilyen berendezésben veszélyes hulladékot, vagy égése során veszélyessé minősülő anyagot égetni, ilyenek lehetnek a műanyagok, gumi, fáradt olaj, vegyszeres és festékes göngyöleg, gyógyszermaradványok, szárazelem. Továbbá tilos a kommunális hulladék nyílt téri égetése is.

Ha valaki ezt a szabályt megszedi szabálysétést követ el és 30 ezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható, ugyanis is ilyen hulladékok égetése légszennyezést okoz.

„Leginkább az zavar, hogy a játszótéren eldobálják a szotyihéjat, a szemetet, a kisfiam a homokozóból cigarettacsikkokat vesz fel. Az sem tetszik igazán, mikor valaki a kutyájával jön a játszótérre és az ott futkározik a homokban.”

Szomorú dolog, hogy sokan nem veszik figyelembe, hogy a játszótér a gyerekek biztonságos, önfelelt játékát szolgálja, és veszélyforrás lehet számukra a homokozóba dobott cigarettacsikk, összetört üveg. A játszótéren egy, a környezetet megóvására figyelmeztető táblát helyeztet el az önkormányzat. Rendelet még nem tiltja a játszótéren való dohányzást, de kérek mindenkit, hogy a gyermekek érdekében jogszabályi előírás nélkül is tartsa be ezt a szabályt.

A Fekete István-projektről

Iskolánkban április 19-ével kezdődően Fekete István nevével fényjelzett háromhetes projekt zajlott a TÁMOP 3.1.4. pályázat keretében. Színonvonalas nyitónapon emlékműsort láthattunk meghívott vendégeinkkel együtt.

Kiállítás rendeztünk az iskola aulájában előre kihelyezett tárlókban az író könyveiből, tárgyai-ból, fényképeiből, újságcikkeiből, emlékezősekből.

Meghirdettünk egy rajzpályázatot könyveinek illusztrálására. Délelőtti órákon feldolgoztuk a Vuk és Tüskevár című alkotásait. Közös filmvetítések során délutánonként a műveiből készült filmjeit nézhettük meg.

Április 22-én délután az egész iskola tanulójának bevonásával a Föld Napja alkalmából akadály-

versenyt rendeztünk, az írásaiban szereplő állatokkal kapcsolatos feladatokkal színesítettük a versenyt.

Április 27-én felvirágoztuk a volt Fekete István Szakmunkásképző Iskola parkjában felállított szobrát. Április 28-án a felső tagozatos diákok között versmondó versenyt rendeztünk. Ahol a kötelező vers Fekete István Akác, a szabadon választott egy magyar költő természettel kapcsolatos alkotása volt.

Május 5-én a SIOK intézményeinek tagiskolái között játékos vetélkedőt rendeztünk Fekete István életéről, életének főbb állomásairól, műveinek szereplőiről. Május 10-én, a zárónapon színes műsorral zártuk a projekt végét. Színjátászó körünk - a negyedik osztályos diákokkal - jelenetet mutatott be A koppányi aga testamentuma című regényből. Iskolánkba ellátogatott a dombóvári Fekete István múzeum alapítója és tulajdonosa, Bodó Imre, hogy tanulóinkat még inkább megismertesse Fekete István életével és munkásságával.

Végezetül elmondható, hogy eredménnyel zárult a projekt, és iskolánk szeptembertől felveheti Fekete István nevét.

Takács Anita

ANYAKÖNYVI HÍREK

Halottaink:

Pintér Gyula	2009.12.29.
Séeberger György	2009.12.29.
Szissenstein János	2010.01.30.
Markaf János	2010.02.02.
Sipos Jánosné (Csapó Mária)	2010.02.02.
Erlich Lajosné (Tóth Erzsébet)	2010.02.05.
Németh János	2010.02.06.
Szilágyi István György	2010.02.28.
Monostori Elemér István	2010.03.05.
Varga Ferenc	2010.03.05.
Szecsódi László	2010.03.24.
Nagy Lajos (Lehel utca 39.)	2010.04.23.
Nagy Jánosné (Kiss Teréz)	2010.05.12.
Balabán Jenő	2010.06.18.
Hubert Bálint	2010.06.27.
Vincze László	2010.07.15.
Pavlenko Dmytro	2010.06.24.

Házasságkötések:

Birtalan Andrea – Nagy József	2010.02.13.
Czankné Tarpataki Nikoletta – Martinka Tibor	2010.03.06.

Születések:

Dombos Laura	2009.11.07.
Kaszás Krisztián	2009.12.07.
Kopácsi Rebeka	2009.12.24.
Kovács Dorka	2010.01.22.
Szász András	2010.03.02.
Balogh Natália	2009.11.29.
Hosszú Krisztián	2010.07.01.
Nagy Nikolett	2010.06.29.
Szilágyi Szófia Edit	2010.06.29.

Bemutkozik a Dél-Balatoni Természetvédelmi Csoport

A Dél-Balatoni Természetvédelmi Csoport (DBTCs) a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 35-ös számú helyi csoportjaként 1994. június 25-én, Fonyódon alakult. A DBTCs az MME valamint a BirdLife International regionális képviselője. Tagjai önkéntes alapon végzik a természetvédelemmel és madárvédelemmel kapcsolatos munkájukat. Számos sikeres programjuk van, melyek közül néhány Ádándot is érinti.

A csoport 2001-ben kezdte bagolyvédelmi programját, melynek célja, hogy mesterséges költőládák kihelyezésével segítsék a gyöngybaglyokat költési időben. Ez egyrészt a táplálkozó területek csökkenése, másrészt, a költőhelyek számának megfogyatkozása (templomtornyok lezárása, állandó zavarás, riasztás) miatt szükséges. A ládákat nem csak gyöngybaglyok, hanem macskabaglyok és kuvikok is használják. Ádándon is kerültek kihelyezésre ilyen ládák.

A csoport rendszeres programja a CES (Állandó Ráfordítású Gyűrűzés). A módszer lényege, hogy fészkelési időszakban, változatlan formában (állandó hálófelület,

azonos hálóállások, meghatározott napokon és időtartamban, több éven át) történjen az egyedek megjelölése, ezáltal jól nyomon követhető a fészkelő állomány nagyságának változása. A gyűrűzéseket 4 éven keresztül, 10 hálóval, átlagosan 10 naponta végzik a Töreki Természetvédelmi Területen. A programnak a tudományos adatok gyűjtése mellett, fontos célja környezeti nevelés és ismeretterjesztés is. Minden évben megrendezésre kerül több helyszínen is a Fülemülék éjszakája, Európai Madármegfigyelő Napok, Gólya Road Show-k, valamint ismeretterjesztő előadásokat is tartanak az egyesület tagjai.

A csoport szeretettel vár minden érdeklődőt a programjaira, melyek részletes leírásáról, időpontjairól a www.dbtcs.fw.hu oldalon olvashatnak többet.

Bene Erika

Fotó: Pánczél Máttyás

Kapcsolat

Kiadja: Ádánd Község Polgármesteri Hivatala • Felelős szerkesztő: Neisz Péter
Tördelés és nyomdai kivitelezés: DEKOgraf Reklámgrafikai Műhely

A Kapcsolat újság zöld száma környezetbarát, 100%-ban újrafelhasznált papírra készült.

